

Temeljno je ljudsko pravo da svaki pojedinac sam o svom zdravlju odlučuje

Scritto da Silvano Zilli

Venerdì 17 Ottobre 2008 00:00 -

Na svojoj 6. sjednici, održanoj 17. listopada 2008., Hrvatski je sabor donio Zakon o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda sa 96 glasova “za”, 3 “protiv” i 10 “suzdržanih”. U obrazloženju navodi se da je svrha zakona utvrđivanje mjera za smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda, štetnih sastojaka cigareta i obvezne oznake na pakiranjima duhanskih proizvoda te preventivne mjere protiv pušenja, a sve u cilju zaštite zdravlja građana. Zakonom se propisuje da svako pojedinačno pakiranje duhanskog proizvoda u prometu, osim duhana za oralnu uporabu i ostalih duhanskih proizvoda koji ne služe pušenju, mora imati otisnuto uz jedno od općih upozorenja i dodatno upozorenje koje mora prekriti najmanje 40% vanjske površine zadnje strane pojedinačnog pakiranja duhanskog proizvoda. Zakonom se zabranjuje izravna i neizravna promidžba duhanskih proizvoda. Zakonom se uređuje zabrana pušenja u svim zatvorenim javnim prostorima. Pod javnim prostorom u smislu navedenoga Zakona smatra se zatvoreni prostor namijenjen skupnom boravku ljudi, a obuhvaća prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja zdravstva, zaštite djece, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, športa i rekreacije, ugostiteljstva i turizma, kulture i umjetnosti, prometa, uključujući čekaonice, prostorije za sastanke, sve dvorane za okupljanje ljudi, gledališta, javna prometna sredstva, dizala, kabine žičare, javne zahode te otvorene prostore namijenjene održavanju kazališnih i kino predstava, prostore školskih dvorišta, dvorišta zdravstvenih ustanova i druge prostore u kojima nepušači protiv svoje volje mogu biti izloženi duhanskom dimu. Pod zatvorenim javnim prostorom u smislu zakona smatra se prostor koji ima krov i potpuno zatvoreno više od polovice površine pripadajućih stijena. Pušenje je zabranjeno i u prostorima koji se po ovom zakonu ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja te zdravstvena djelatnost. Prostor za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost i djelatnost odgoja i obrazovanja. Iznimno od navedenih zabrana dopušta se pušenje u posebnim za pušače određenim prostorima za smještaj gostiju sukladno propisima o ugostiteljskoj djelatnosti, u posebnim za pušače određenim prostorima u psihijatrijskim bolnicama i u posebnim za pušače određenim prostorima drugih pružatelja zdravstvene skrbi duševno bolesnim osobama kao i u prostorima za pušenje. Prostor za pušenje mora biti uređen tako da iz njega nije moguć protok zraka onečišćenog duhanskim dimom u drugi prostor, ne smije biti namijenjen prijelazu u druge prostore i ne smije zauzimati više od 20% ukupne površine javnoga prostora. Također, prostor mora biti namijenjen isključivo pušenju te se u njemu ne smije konzumirati hrana niti piće. Prijelaznim odredbama uređuje se da su proizvođači i uvoznici duhanskih proizvoda obvezni svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. U istom roku obvezni su i vlasnici, odnosno korisnici zatvorenog javnog prostora svoj rad i poslovanje uskladiti s odredbama ovoga Zakona.

U biti Zakon predstavlja osnovu za provedbu sustavnih aktivnosti čiji je cilj smanjenje i ograničavanje uporabe duhanskih proizvoda radi zaštite zdravlja građana.

Da je zdravlje najvažnija stvar u životu znamo i slažemo se vjerojatno svi. Ali trebali bi se i složiti i da je svatko slobodan odlučivati o sebi i svom zdravlju, ukoliko smo za slobodu svakog pojedinca da živi na način koji smatra najprikladniji, najpoželjniji za samoga sebe.

Ne možemo se nikako složiti sa zastupnikom Andrijom Hebrangom (HDZ) koji je u raspravi istaknuo da se zakonom može spasiti jako puno života, iz jednostavnog razloga što nema tog zakona koji će spriječiti pojedinca da puši, pa makar bude bio prisiljen činiti i činio samo u svojoj kući. Za Marijanu Petir (HSS) pušenje nije “in”, dok mi smatramo da za nekoga pušenje može biti u trendu a za nekoga ne.

Temeljno je ljudsko pravo da svaki pojedinac sam o svom zdravlju odlučuje

Scritto da Silvano Zilli

Venerdì 17 Ottobre 2008 00:00 -

I dok s jedne strane država doznačava proračunska sredstva kao poticaj duhanskom agraru i ubire pozamašna sredstva u proračunu kroz monopolističku duhansku proizvodnju i prodaju, s druge strane donijela je navedeni zakon, koji je u totalnoj suprotnosti ali u skladu sa očekivanjima Europske Unije.

Pošto se u zakonu u više navrata navodi da je pušenje štetno, nezdravo itd. pitamo se da li će taj isti Sabor donijeti i zakone kojima će zabraniti konzumiranje pre-masne, pre-slane, pre-slatke, ne-biološke, itd. hrane? Hoćemo li vidjeti na pojedine nezdrave namirnice (maslacu, margarinu, slatkišima, mesu, itd.) otisnuto uz jedno od općih upozorenja i dodatno upozorenje koje mora prekriti najmanje 40% vanjske površine zadnje strane pojedinačnog artikla? Ili će na pojedinim artiklima pisati da je "zabranjena prodaja mlađima od 18 godina" radi štetnosti?

Ukoliko se smatra da je ovim zakonom učinjen veliki korak do višeg stupnja zdravstvene kulture bilo bi korektno, principijelno, koherentno da se nakon ovog zakona donese još niz zakona o zabranama raznih stvari. Ako tako ne bude, jer sumnjamo da će do toga doći, onda neka nam se dozvoli tvrditi da je navedeni zakon jednostavno dokaz neslobode, kojim se krši pravo svakog pojedinca da sam odluči o sebi i svojem načinu života uz sve moguće odgovornosti i posljedice koje iste odluke donose.